

Proactieve zorgplanning hartfalen

ijssel land
ziekenhuis

Aagje Noordhuizen
Verpleegkundig specialist hartfalen poli

9 oktober 2023

Inhoud

- Epidemiologie
- Quiz
- Definitie
- Pathofysiologie
- Etiologie
- Behandeling
- Pro actieve zorg bij hartfalen
- HARTpad
- Telemonitoring

Epidemiologie

Hoe vaak komt het voor? (prevalentie)

- **242.000** mensen met hartfalen
- Bijna 90% is 65 jaar of ouder

Hoe veel nieuwe patiënten komen er per jaar bij?(incidentie)

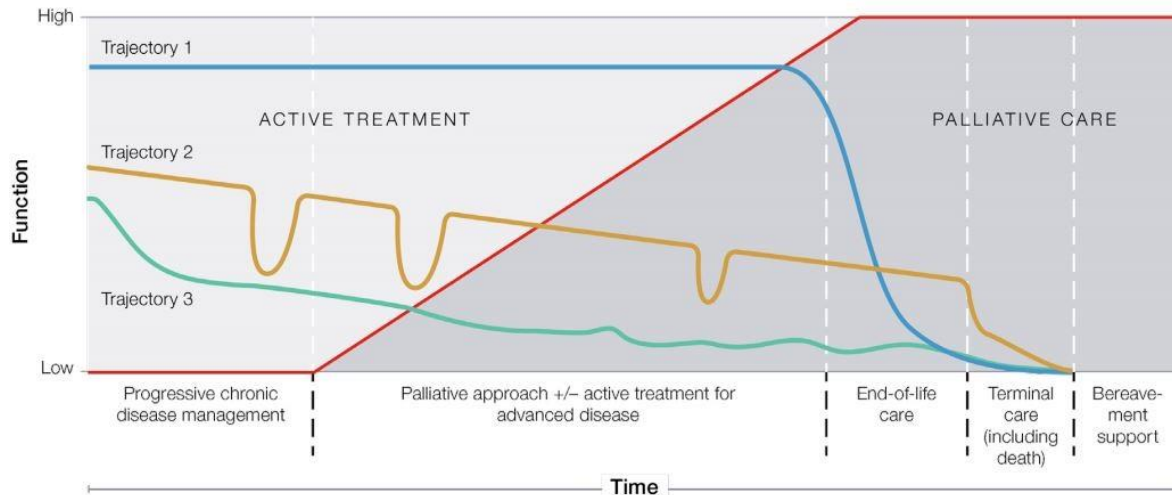
- Jaarlijks krijgen **38.000** mensen de diagnose
- 52% is vrouw en 48% man
- Jaarlijks > 31.000 ziekenhuisopnames

Hoe veel patiënten overlijden er per jaar?(mortaliteit)

- **7.500** overlijdens per jaar
- 33% overlijdt binnen 1 jaar na eerste opname
- 65% overlijdt binnen 5 jaar na eerste opname

(hartstichting,2022)

Ziekte beloop

Beloop bij:

- **Kanker**
- **Hartfalen en COPD**
- **Kwetsbare ouderen**

Quiz

1 . Hartfalen is het zelfde als een hartstilstand

- a) Waar
- b) Niet waar ←

2. Wat is zijn geen oorzaken van hartfalen?

- a) Hypertensie, ischemie, ritme stoornissen
- b) Stress, zwangerschap, hyperthyroïdie
- c) Infectie, drugs, medicatie
- d) A,B en C zijn allen oorzaken ←

3. Hartfalen komt alleen voor bij oudere mensen (> 65 jaar)

a) Waar

b) Niet waar ←

4. Patiënten met hartfalen mogen sporten?

a) Waar ←

b) Niet waar

5. Telemonitoring is niet geschikt voor ouderen patiënten (> 80jaar)

a) Waar

b) Niet waar ←

6. Palliatieve zorg is een ander woord voor 'zorg in de stervensfase'?

a) Waar

b) Niet waar ←

Definitie

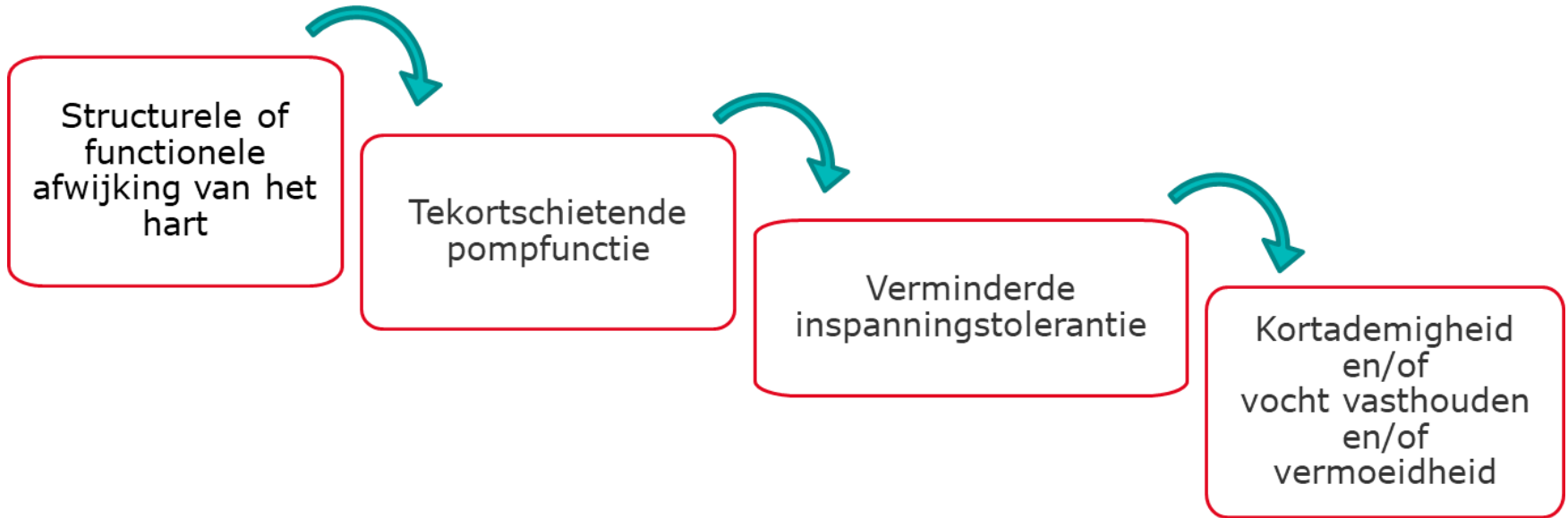
Definitie hartfalen:

“Hartfalen is een klinisch syndroom dat wordt gekenmerkt door het tekortschieten van de pompwerking van het hart, leidend tot een complex van klachten en verschijnselen”.

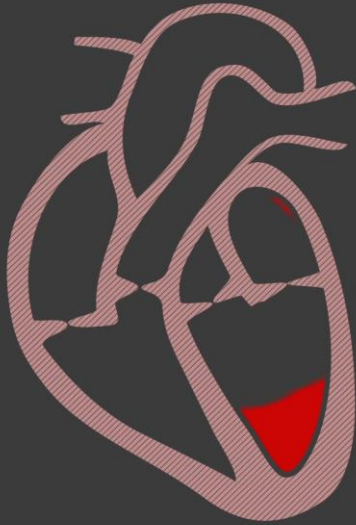

'ESC Guidelines' Ponikowski et al. (2016)

Pathofysiologie

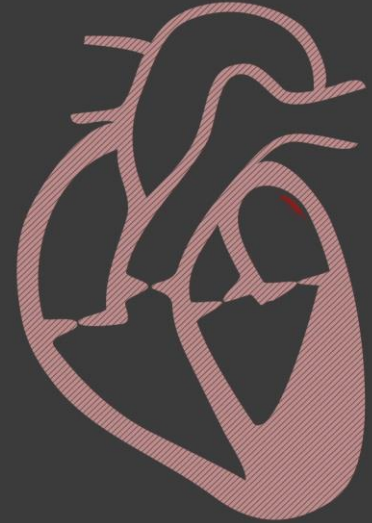
Ejectie fractie

HFrEF

Normale LVEF

HFpEF

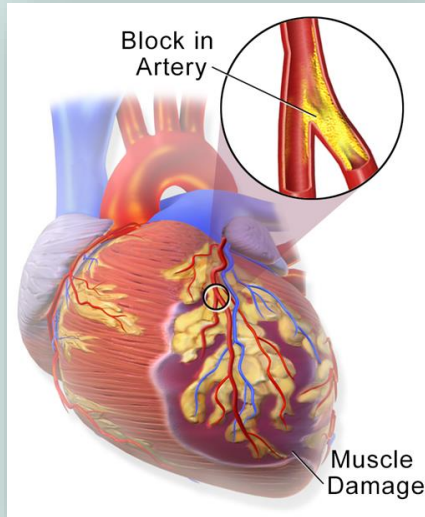
NYHA klassen

I	Geen beperking inspanningsvermogen; normale inspanning geeft geen overmatige klachten
II	Enige beperking inspanningsvermogen; normale inspanning geeft overmatige klachten, maar geen klachten in rust
III	Ernstige beperking inspanningsvermogen; in rust weinig/geen klachten, lichte inspanning geeft overmatige klachten
IV	Geen enkele lichamelijke inspanning mogelijk zonder klachten; ook klachten in rust

Etiologie

Ischemisch

- Myocard infarct

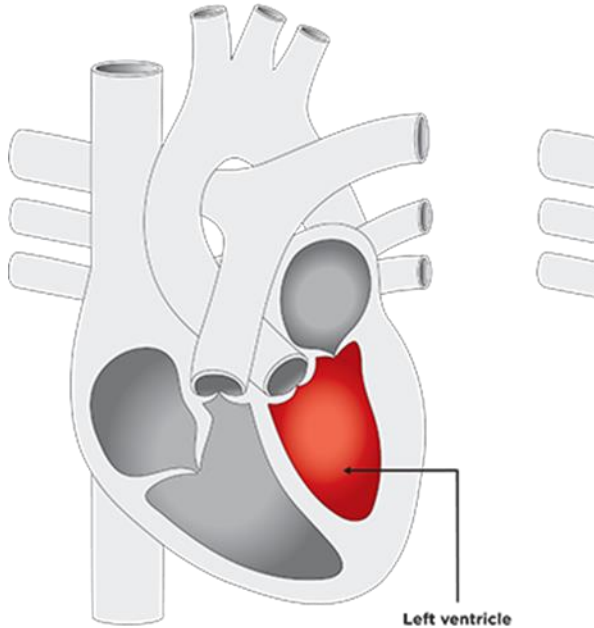
Niet ischemisch

- Hypertensie
- Kleplijden
- Ritmestoornissen
- Congenitaal
- Infectieus: Viraal / myocarditis / COVID
- Stress: Tako tsubo
- Toxisch / medicamenteus :
Chemotherapie / Alcohol/ Drugs
- Systemziekte: Lupus/ Amyloïdose
- Metabool/ hormonaal: Zwangerschap /
peripartum/ Hyper- hypothyreoïdie
- Pulmonaal (druk overbelasting)
- Acut mechanisch: Papillair spier ruptuur

Tako tsubo

"Gebroken hart syndroom"

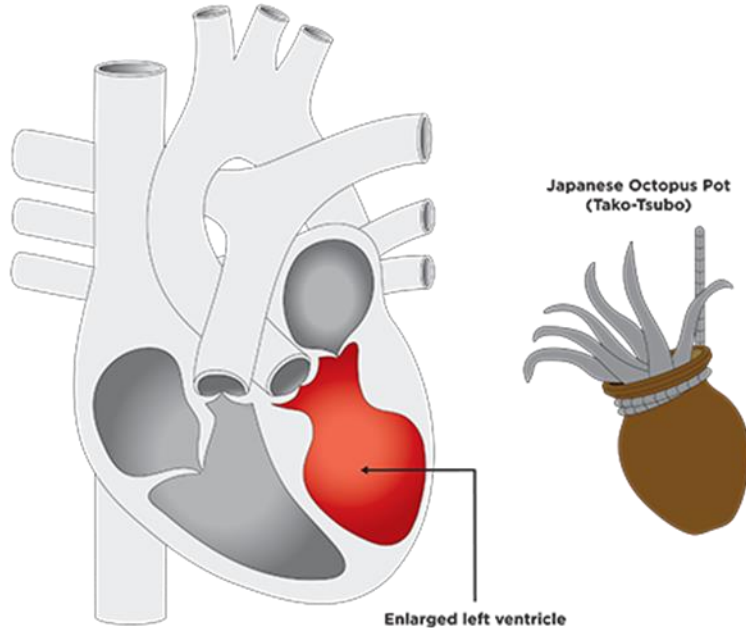
Normal heart

Left ventricle

The normal shape of the left ventricle after it contracts (squeezes)

Takotsubo cardiomyopathy

Enlarged left ventricle

The left ventricle swells and forms a shape like an octopus pot

Japanese Octopus Pot (Tako-Tsubo)

Behandeling

Niet medicamenteus

- Non invasief
 - Leefstijl
 - Natrium /vocht beperking
 - Stoppen met roken
 - Bewegen (capri)
 - Telemonitoring / HARTpad
- Invasief
 - PCI/ CABG/ Klep ok
 - Ablatie
 - CRT – D / CTR –P / ICD
 - HTx / LVAD

Medicamenteus

- De '*Fantastic four*'
 - ARNI / ACE / ATII
 - Sacubitril/valsartan, Perindopril, Valsartan
 - BB
 - Bisoprolol, Metoprolol
 - MRA
 - Spironolacton, Eplerenone
 - SGLT2i
 - Empagliflozine, Dapagliflozine

Palliatieve zorg

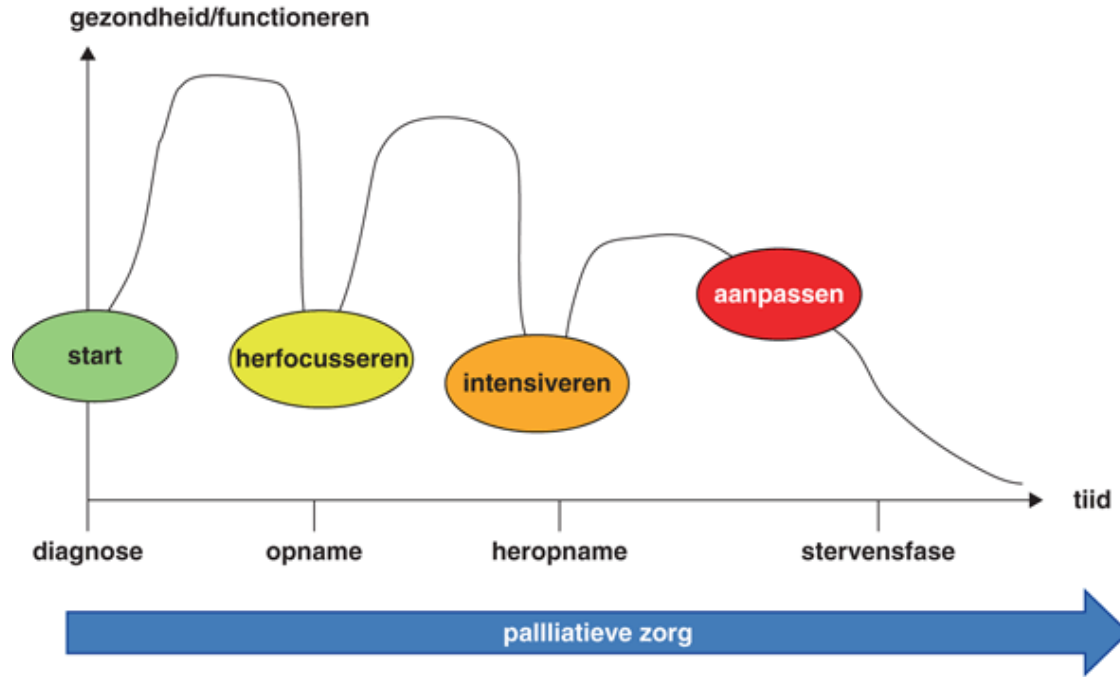
*“**Palliatieve zorg** is een benadering die de **kwaliteit van het leven verbetert** van patiënten en hun naasten die te maken hebben met een **levensbedreigende aandoening**, door het voorkomen en verlichten van lijden, door middel van vroegtijdige signalering en zorgvuldige beoordeling en behandeling van pijn en andere problemen van lichamelijke, psychosociale en spirituele aard.”*

(WHO, 2022)

*“**Proactieve zorgplanning** is het proces van vooruit denken, plannen en organiseren van gewenste passende zorg in de palliatieve fase”*

(palliaweb, 2023)

Proactieve zorg in het verloop van hartfalen

(Jaarsma, T. et al, 2015)

SURPRISE QUESTION:

ZOU HET MIJ VERBAZEN ALS DEZE PATIENT BINNEN 12 MAANDEN OVERLIJDT?

TEN MINSTE 2 KENMERKEN:

NYHA III/IV
met persistenterend
symptomen ondanks
behandeling

- Objectieve tekenen van
ernstige dyspnoe
- dyspnoe bij spreken
 - gebruik hulpademhalingspijpen
 - orthopnoe
 - ↓ inspanningsvermogen

ANTWOORD SURPRISE
QUESTION

NEE

3 x in half jaar
opname vanwege
HARTFALEN
gewicht ↑ ondanks
diuretica

HART FALEN

ALGEMENE INDICATOREN:

♥ > 10% ↓ gewicht in 1/2 jaar

♥ ↑ ADL afhankelijk

♥ overdag > 50% immobiel in bed/stoel
(karnofsky ≤ 40)

♥ ernstige comorbiditeit

♥ steeds kortere intervallen tussen
ziekenhuis opnames met ↓ functioneren

♥ persoon/familie vraagt zelf
om palliatieve zorg, afzien
van (verdere) behandeling,
focus op kwaliteit van leven

GA HET
GESPREK OVER
PALLIATIEVE
ZORG
AAN

(zorgnetwerkmb.nl, 2022)

Proactieve zorg op de hartfalen poli

Medicamenteuze therapie / diuretica beleid

- Continueer diuretica/BB/ACE/ARB/SGLT2i tot orale inname niet meer mogelijk/wenselijk is
- Laag drempelig overleg met HA en/of hartfalenpoli over diuretica beleid
- Overweeg bij herhaalde opname diuretica IV/IM thuis

Diuretica resistentie:

Ondanks natriumbeperking, vochtbeperking en adequate dosering diuretica onvoldoende effect van diuretica

- Overweeg te switchen bumetanide ↔ Furosemide (geen bewijs voor)
- Overweeg toevoegen andere diuretica (Thiaziden, SGLT2 remmers)

Proactieve zorg op de hartfalen poli

Gesprek over deactiveren ICD therapie

- Voor implantatie
- Tijdens follow up
- Palliatieve fase
- Terminale fase

Uit schakelen ICD functie

- Reguliere methode: In implanterend centrum of thuis bij patiënt door ICD technicus
- Noodprocedure: Op afstand door ICD technicus
- Uiterste nood procedure: Door middel van magneet

ICD: Implanterbare Cardioverter Defibrillator

- Na of bij verhoogd risico op VF/VT (primair of secundair)

CRT: Re-synchronisatie Therapie (bi ventriculaire pace maker)

- Ondersteuning bij hartfalen

CRT-P = CRT + pacemaker functie

CRT-D = CRT + ICD functie

HARTpad

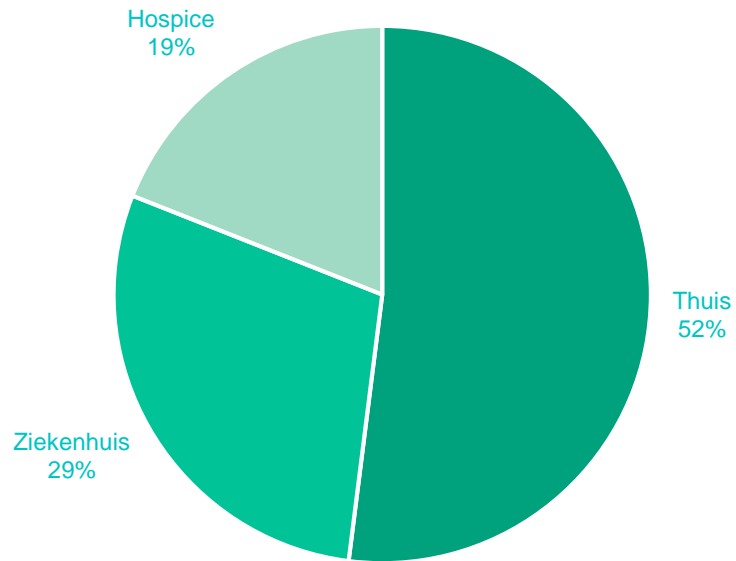
Samenwerking tussen thuiszorg organisaties en Hartfalenpoli

Doel:

- Voorkomen van (her)opnames
- Begeleiding voor kwetsbare (ouderen)
- Palliatieve fase thuis waar mogelijk
- Begeleiding thuis, geen poli bezoeken noodzakelijk

Communicatie: doorlopend dossier in POINT

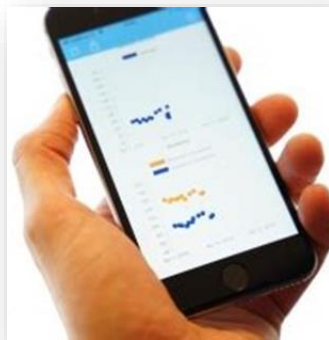
Locatie van overlijden 2017-2023

Telemonitoring

Bloeddruk
Gewicht
Klachten

Medisch service
centrum

Hartfalen poli

Telemonitoring

Voordelen

- Sneller op titreren van medicatie
- Sneller inzicht in achteruitgang

Daarnaast

- Snellere opsporing van; ritmestoornissen en hypotensie (val gevaar)
- Bewuste gewichtsreductie

Handige sites

- www.stin.nl → ICD dragers
- www.heartfailurematter.nl → Informatie hartfalen (in verschillende talen)
- www.Richtlijndatabase.nl → Site van de federatie van medisch specialisten

Bedankt voor de
aandacht